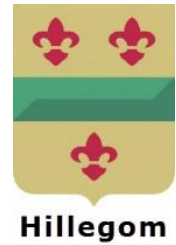

Raadsbrief

Voortgangrapportage ISG

aan: de raad van de gemeente Hillegom

zaaknummer: Z-21-218376
datum collegevergadering 26 oktober 2021
portefeuillehouder: Arie van Erk
behandelend ambtenaar: Harry van der Ark
embargo:

Bijgaande voortgangsrapportage handhaving buitenruimte ISG periode mei 2019 t/m augustus 2021 ter kennisname van de raad brengen.

Bijlagen: voortgangsrapportage

Voortgangsrapportage 'Handhaving Buitengebied HLT'

Dossiernummer:	Z-19-084638	Projectleider:	Harry van der Ark
Burgemeesters, tevens opdrachtgevers	Arie van Erk Lies Spruit Carla Breuer	Huidige fase:	mei 2021 t/m augustus 2021
Mede portefeuillehouders	Marlies Volten Karin Hoekstra Jeffrey van Haaster	Rapportage periode:	april 2019 t/m augustus 2021
Projectdoel:	Spoor 1: aanpak strijdig gebruik bollenlandschap Spoor 2: verbeteren van de veiligheid in het gebied		

Samenvatting stand van zaken

Status: oranje

Een substantieel deel van de beschikbare tijd van de projectleider en de handhavingsjuristen is in de afgelopen periode gaan zitten in de crisisorganisatie corona. Door de inzet voor de coronacrisis is achterstand in het project ontstaan, geschat wordt 4 tot 6 maanden. Daarboven is het aantal strijdige gevallen toegenomen. Basis van de handhaving is een lijst met strijdig gebruikte percelen opgesteld is samenwerking tussen de gemeente, ambtenaren en de GOM. Door onze bezoeken in het buitengebied zijn er strijdige percelen bij gekomen. Vaak werden deze aangewezen door mensen die we aanspraken op oneigenlijk gebruik, soms troffen we dieper in het buitengebied percelen aan waarop bijvoorbeeld dieren liepen of caravans werden gestald. We zijn verplicht, vanuit het gelijkheidsbeginsel, op al de ons bekende strijdige percelen te handhaven. Ook is de verwachting dat nog een aantal eigenaren juridisch in verzet zal gaan. Samengevat verwachten we heel 2023 nodig te hebben om dit project zorgvuldig af te handelen.

We hebben tot op heden in heel HLT slechts zeven lasten onder dwangsom opgelegd en er lopen momenteel slecht twee rechtszaken. De gekozen aanpak, het hanteren van de menselijke maat en het geven van voldoende tijd om strijdigheden op te heffen of weg te nemen, werkt dus. Natuurlijk leeft bij veel mensen een gevoel van teleurstelling als ze worden aangesproken op oneigenlijk of strijdig gebruik. Vaak is er flink geïnvesteerd en hebben mensen bij hun paardenstal en/of volkstuin de beleving van een tweede huis. Ook levert het strijdig gebruik soms geld op, bijvoorbeeld als er campers of caravans worden gestald in kassen of op bollengrond. Maar juist door het gesprek aan te gaan en het doel van de handhaving te benadrukken levert dit naast teleurstelling ook begrip op. De meeste mensen weten immers heel goed dat wat ze doen feitelijk niet mag op die gronden. We hebben 67.375 m² bollengrond teruggewonnen. 12.190 m² bollengrond komt in aanmerking voor legalisering met bollengrondcompensatie en met dit geld wordt elders weer bollengrond aangekocht of grond opgewaardeerd tot 1^e klas bollengrond. Resultaat is dat het areaal weer toeneemt en de verrommeling afneemt.

Wat betreft het opstellen van criteria om te beoordelen of strijdig gebruikte gronden na handhaving weer economisch rendabel beteeld kunnen worden, worden vorderingen gemaakt. Maar het traject loopt over veel schijven. De stichting Waarom Weg heeft een aantal percelen

aangedragen waarvan zij van mening zijn dat deze na handhaving nooit economisch rendabel te betalen zijn. Positief is dat ze ook percelen aangedragen hebben waarvan ze wel van mening zijn dat handhaving op z'n plaats is.

Er is voor het opstellen van deze criteria samenwerking gezocht met de GOM, de gemeente Noordwijk, LTO en adviesbureau Clevin. Er zijn veel kanttekeningen te plaatsen bij dergelijke criteria en het vraagt zorgvuldige afweging, maar de criteria kunnen een bijdrage leveren aan eventuele legalisatiebeslissingen. We hopen op korte termijn de criteria voor te kunnen leggen aan het college en de raad.

Tijdens ons werk buiten letten we op signalen van ondermijning en arbeidsmigranten. Vooral arbeidsmigranten worden regelmatig aangetroffen in het buitengebied. Al deze bevindingen worden toegevoegd aan de lijst met adressen van huisvesting van arbeidsmigranten. In woningen is de (brand)veiligheid meestal goed geregeld, maar de arbeidsmigranten die wonen in schuren en loodsen krijgen wat (brand)veiligheid betreft meer aandacht.

Op gebied van ondermijning geldt dat we op plekken komen waar ondermijnende activiteiten makkelijk ongestoord kunnen plaatsvinden. We melden deze locaties bij het team dat hier mee bezig is. Na overleg gaan we soms op inspectie.

Resultaat tot en met augustus 2021

- Hillegom
 - Aantal strijdige percelen die opgepakt zijn en nog lopen: 17
 - Aantal strijdige percelen die opgepakt en gereed zijn: 6
 - Aantal nog op te pakken strijdige percelen: 17
 - Aantal lopende rechtszaken: 0
 - Aantal vooraankondigingen: 0
 - Aantal lasten onder dwangsom: 2
 - Aantal m2 teruggewonnen bollengrond: 0
 - Aantal m2 bollengrond gelegaliseerd met compensatie: 3.145 m2
 - Aantal gevallen legalisering door overgangsrecht: 1
 - Aantal nieuwe percelen: 4

- Lisse
 - Aantal strijdige percelen die opgepakt zijn en nog lopen: 9
 - Aantal strijdige percelen die opgepakt en gereed zijn: 14
 - Aantal nog op te pakken strijdige percelen: 3
 - Aantal lopende rechtszaken: 1
 - Aantal vooraankondigingen: 1
 - Aantal lasten onder dwangsom: 1

- Aantal m2 teruggewonnen bollengrond: 0
 - Aantal m2 bollengrond gelegaliseerd met compensatie: 9.045 m2
 - Aantal gevallen legalisering door overgangsrecht: 7
 - Aantal nieuwe percelen: 4
- Teylingen
 - Aantal strijdige percelen die opgepakt zijn en nog lopen: 23
 - Aantal strijdige percelen die opgepakt en gereed zijn: 21
 - Aantal nog op te pakken strijdige percelen: 13
 - Aantal lopende rechtszaken: 1
 - Aantal vooraankondigingen: 9
 - Aantal lasten onder dwangsom: 4
 - Aantal m2 teruggewonnen bollengrond: 67.365 m2
 - Aantal m2 bollengrond gelegaliseerd met compensatie: 0 m2
 - Aantal gevallen legalisering door overgangsrecht: 3
 - Aantal nieuwe percelen: 22

Budgetbeheersing

Tot en met augustus 2021		
Het project loopt binnen budget.		
Beschikbaar budget	Omschrijving FCL/ECL	Bedrag
Budget handhaving	511103.10/351010.10	€ 216.000
Budget ondermijning	6120201.10/351010.10	€ 56.000
Overheveling budget uit 2020		€ 72.470
Totaal beschikbaar		€ 344.470
Uitgegeven t/m april 2021		€ 166.275
Restant budget 2021		€ 178.195

Ook in 2021 zullen we waarschijnlijk budget overhouden en overhevelen naar 2022. In het jaar 2022 ligt het beschikbare budget € 56.000 lager i.v.m. het wegvallen van het budget ondermijning.

Vanuit het gelijkheidsbeginsel zijn we verplicht alle "gevallen" die op de lijst staan en de "gevallen" die erbij gekomen zijn te handhaven. Er zijn immers al een groot aantal strijdigheden in HLT verband aangepakt. Dat is succesvol verlopen, te danken aan de gekozen aanpak. Slechts in een klein aantal gevallen is door de eigenaren een juridische weg gekozen. Voor het goed en volledig afsluiten van het project handhaving buitenruimte ISG zal uitloop in 2023 onontkoombaar zijn, zoals het er nu voor staat het gehele jaar 2023. Het daarvoor benodigde budget zullen we nog dit jaar aan de raden van HLT vragen.

Risicobeheersing

Risico	Gevolg	Maatregel
Veiligheid voor het personeel	Handhaven kan belangen schaden waardoor bedreiging en/of geweld t.o.v. handhavers mogelijk is.	<p>We bezoeken alle adressen met twee medewerkers, zonder uitzondering.</p> <p>We stellen ons netjes voor en maken goed duidelijk waarvoor we komen. We zijn transparant en eerlijk naar de eigenaren.</p>
Veiligheid voor het personeel	Handhaven kan persoonlijke gevolgen hebben als bedreiging van de handhavers in daden omgezet wordt.	<p>We dragen werkkleding waaruit duidelijk blijkt dat we van de gemeente zijn.</p> <p>We gaan bijna uitsluitend met gemeenteauto's op pad. Is er in uitzonderlijke gevallen geen gemeenteauto beschikbaar, dan parkeren we uit het zicht. We hebben slechts een klein aantal agressieve eigenaren aangetroffen. Het is belangrijk om dan te kunnen de-escaleren. In alle gevallen is dit gelukt.</p>
Tijdelijk inhuren van benodigde personeel (toezichthouders en handhavingsjurist) kan probleem zijn	Vanwege tijdelijke budgetten, wordt ook tijdelijk personeel ingehuurd. Dat kan moeilijk zijn gelet op arbeidsmarkt. Dit kan leiden tot vertraging in de aanpak.	Het team is op orde wat betreft capaciteit, ervaring en kwaliteit. We anticiperen op aflopende contracten en zorgen ervoor dat capaciteit gegarandeerd is.

De aanpak van de gemeente Noordwijk heeft geleid tot veel weerstand.	Negatieve publiciteit en een vertekend beeld. De gemeente moet steeds in de "verdediging".	Goede samenwerking met Noordwijk levert veel op. We leren van elkaar waardoor de risico's op stagnatie afneemt. Door goede communicatie lukt het om een ander beeld neer te zetten.
Er kan veel weerstand komen tegen handhaving, veel rechtszaken en dus vertraging	Vertraging in het tempo.	We hebben voldoende handhavingsjuristen beschikbaar. We monitoren de werkdruk goed.
Tijdens bezoek aanlopen tegen andere misstanden en overtredingen	Zaak wordt groter dan alleen handhaving bollengrond.	Nog steeds komen er enkele zaken bij, maar niet meer in het tempo dat het begin van het handhavingstraject kenmerkte. Misstanden zoals arbeidsmigranten melden we direct.
Uitspraken van rechters die gevolgen hebben voor het aanpakken van strijdigheden op andere locaties.	Mogelijk dat sommige strijdigheden niet aangepakt kunnen worden.	De paar zaken die een juridische gang naar de rechter vragen worden tot in de puntjes voorbereid.
Beschikbare capaciteit door hoge werkdruk en ziekte.	Achterstand bij de legalisatieonderzoeken.	Capaciteit op orde brengen.

Organisatie

Er zijn geen capaciteitsproblemen met de uitvoering.

Tijd / Planning

Fase	Start	Einde
Vaststellen projectplan	maart 2019	Gereed
Inhuren personeel	januari 2019	Gereed
Start inspecties	april 2019	31 december 2022
Presentatie PvA	juni 2019	gereed
Tussenrapportage	januari 2019	mei 2019, gereed

Tussenrapportage	mei 2019	september 2019, gereed
Tussenrapportage	september 2019	april 2020, gereed
Tussenrapportage	april 2020	augustus 2020, gereed
Tussenrapportage	augustus 2020	april 2021, gereed
Tussenrapportage	mei 2021	augustus 2021, deze rapportage

Door de hoge werkdruk kan het zijn dat adviezen soms langer bleven liggen. Hierdoor kan enige achterstand zijn ontstaan.

Informatie en participatie

Het twee wekelijks team-/domeinoverleg is nu vooral digitaal. Dat blijkt heel makkelijk en soepel te werken. Ook het overleg met de gemeente Noordwijk en het werktafeloverleg handhaving buitenruimte ISG vindt digitaal plaats en loopt naar wens. De uitwisseling van ervaringen is uitermate zinvol.

Met de GOM is geen structureel overleg afgesproken. Er is een goede overdracht geweest waarin we veel informatie van de GOM hebben gekregen. Voor incidentele gevallen en vragen weten we elkaar makkelijk te vinden. Er is sprake van een goede verhouding en een prettige werkrelatie met de GOM.

De gesprekken met de eigenaren en/of huurders van percelen die oneigenlijk worden gebruikt vinden wel fysiek plaats. Voor een goede communicatie is het belangrijk elkaar in de ogen te kunnen kijken en het is eenvoudiger om documenten met elkaar te delen. Die gesprekken zijn zonder uitzondering zinvol en ondanks dat het gesprek gaat over oneigenlijk gebruik weten we een goede sfeer neer te zetten. Door informatie uit te wisselen ontstaat vertrouwen.

Communicatie

Wat betreft communicatie is het rustiger geworden. Na enige toename van schriftelijke vragen is het weer relatief rustig geworden. De vragen zijn gemotiveerd beantwoord en de betreffende gemeenteraden hebben een kopie van de antwoorden ontvangen.

Geen van de antwoorden op de vragen heeft tot een wedervraag geleid.

Vooraf voor eigenaren van paarden is het niet gemakkelijk om binnen een aanvaardbare afstand een locatie te vinden waar binnen de bestemming wel paarden mogen lopen. Daarin hebben we ook onze hulp toegezegd en die vullen we in binnen onze mogelijkheden.

Kwaliteit

De kwaliteit is op orde. Er gaat geen enkele brief de deur uit zonder toets van een jurist en we hanteren altijd het vier-ogen principe. Ook de brieven die door onze juristen worden opgesteld worden altijd getoetst voordat ze worden verzonden.

Met de ontwikkeling van criteria om te kunnen toetsen of een perceel bollengrond na handhaving nog rendabel te betelen is, zetten we de laatste stappen. Dit is een traject dat zorgvuldig moet worden doorlopen en we moeten de concept resultaten delen we met de gemeenten Katwijk en Noordwijk. Uiteraard moeten de criteria de instemming van college en/of raad krijgen.